

ΔΥΣΙΣ

ΥΛΙΝΔΕΙΤΑΙ όλονέν.

"Εφθασεν ἤδη ὁ πυριφλεγῆς Κυρί-
αρχος εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ Παρθε-
νῶνος. Φαίνεται ὥς νὰ διήνυσσε κου-
ρασμένος τὴν καμπύλην καὶ φέρεται
πρὸς τὸ ἐνωτικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον
ουσοφίγγεται ὑπὸ τοὺς πόδας μας.

"Ο ἥλιος δύνει... Ἡ ὁροσειρὰ
πορφυροῦται καὶ ἡ θάλασσα αἰσθάνεται ἡδυπάθειαν,
δεχομένη ἡμιλιπόθυμα τὰ φιλήματα ἐκείνου, ὅστις πρὸ
ὀλίγου ἔτι τὴν ἐξήρτει εἰς φλογερὰς περιπτύξεις.

Ταινίαι σχηματίζονται φωτός. Δύει, ἀλλ' ἂν διὰ τὰ κί-
σματα τὰ ἐμψυχα ὁ ἐξαφανισμὸς εἶνε θάνατος, διὰ τὸν
ἥλιον ἡ δύσις εἶνε προάγγελος ἀνατολῆς, εἶνε Ἡὼς ἀθα-
νασίας. Δὲν ἤξεύρομεν οἱ ἄνθρωποι ἂν θὰ τὸν ἐπανίδω-
μεν καὶ τὴν ὄραν τοῦ λυκόφωτος σφίγγει τὴν ψυχὴν
μας μίᾳ μελαγχολίᾳ· ἀλλ' αὐτὸς ἀφεύκτως θὰ ὑποβῇ
ἀπὸ τὰς Ἀνατολῆς, διὰ νὰ χαιρετίσῃ καὶ πάλιν τὰ βονὰ
καὶ τὰ πελάγη, διὰ νὰ θερμάνῃ τοὺς κορμούς τῶν δέν-
δρων καὶ τῶν ἀνθρώπων τὰ μέτωπα.

"Ο ὀρίζων εἶνε ἤδη κατακόκκινος. "Ο ἥλιος κορύπτε-
ται ὀλονέν ὑπὸ τὴν ὄρειν τοῦ ὄρους· δὲν φαίνεται ἢ ἐν
ἀκρωτηρίασμα, ἐν τεμάχιον ἡλίου. "Ο χρυσὸς ἔγινε αἷμα·
τὸ χρώμα τὸ ἐκτυφλωτικόν, τὸ κατακίτρινον τοῦ μεσου-
ρασιῶτος ἡλίου ἔγινε κόκκινον, ἀσθενές. "Ομοιάζει τὴν
συγμῆν αὐτὴν ὁ ἥλιος πρὸς ἀσθενῆ. Μετὰ τὸν πυρετόν,
ἡ ἐξάντησις.

Τὸν βλέπω πρὶν ἢ ἐντελῶς ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τὸν ὀρί-
ζοντα. Κάθημαι εἰς τὸ μέσον τοῦ Παρθενῶνος, μεταξὺ
τῶν Αἰωνίων στηλῶν του. Τὸν ἀντικρύζω καὶ αἰσθάνο-
μαι τοιοῦτον μεγαλεῖον καθήμενος εἰς τὰ ὠχρὰ ἐκεῖνα
μάραθα, ὥστε τὸν βλέπω μὲ κάποιαν ὑπερηφάνειαν.
Ἡ μεγαλειότης του δὲν μοῦ φαίνεται ὑπερτέρας τῆς με-
γαλειότητος τῆς Τέχνης· φωτίζει αὐτὸς τὸν ὅλκον κόσ-
μον, ἀλλὰ φωτίζει καὶ αὐτὴ—ἥλιος ἀβασίλευτος—τὸν
ψυχικὸν κόσμον, τὸν κόσμον τοῦ πνεύματος.

Ἡφανίσθη... Δὲν μένει ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀλουργίδα του
ἢ μίᾳ ἀνταύγειᾳ. Διακνυμάνσεις φωτός ἀπὸ τοῦ κατέρυ-
θρον μέχρι τοῦ κυανοῦ ἀπλοῦνται εἰς μαγικὴν ἐξέλξιν.
Μεγαλοφῶνῃς καλλιτέχνης ἡ Φύσις, ἀπαράμилλος τῶν
χρωμάτων συνθέτης, ἠγάσσε τὰς λεπτοτέρας ἀποχρώσεις.

Ἡ Ψυχὴ εἰς τὴν δύσιν ἐνδύεται τὰς πτέρυγας τῆς
Ποίσεως. "Ο Χρόνος ἀνάπτει τὴν λαμπάδα τῆς Ἀνα-
μνήσεως καὶ αἰσθήματα πανίσχυρα ναρκώκουν τὰ νῆδρα,
πιέζουν τὰς ἀρτηρίας. "Ο νοῦς κλυδωνίζεται, ἡ καρδία
ὀγκοῦται εἰς κύματα καὶ ἡ Πνοὴ ὑπάρχει διὰ νὰ ἐπιχερτῇ
τὸ Πνεῦμα.

Ἡ Ἀνάμνησις φωτίζει ὥς νεκρικὴ λαμπάς· δὴ ἡ εὐ-
τυχία τοῦ παρελθόντος ἀναζή· πένθιμος καὶ οἱ χρόνοι οἱ
ὅποιοι ἔφυγαν, ὀρθοῦνται ὥς κυλάρισσοι κάτωθεν τῶν
ὀπλοῶν ἀπέθανον καὶ αὐτοὶ οἱ σκόληκες. "Ο ἔρως δὲν
ἔχει πλέον τόξα· ἡ δάφνη ἔχασε τὰ φύλλα της καὶ ὁ κισ-
σὸς ἔρπει πρὸς τὴν γῆν. Οἱ ὀφθαλμοὶ εἰς οὐς ἐλλιμενί-
ζετο ἡ ψυχὴ μας δὲν ὑπάρχουν πλέον καὶ τὰ χεῖλη τὰ
ὁποῖα μᾶς ἐχάριζαν τὴν ἀμβροσίαν τῆς γεύσεως εἶνε μα-
ραμμένα. Ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν Καρνατίδων ἐπιτερούμεν
ὁ ἔρως καὶ αἱ χεῖρες θερμαὶ ἐσφίγγοντο εἰς ὄρκον λα-
τρείας καὶ αἱ ψυχαὶ προσεγγύοντο εἰς τὸ φῶς τὸ θεσπέ-
σιον τοῦ ἡλίου. Τώρα, ὁ ἥλιος ἔδυσσε καὶ τὰ χρώματα
τῆς δόσεως ἀποσυντίθενται, ὅπως αἱ σάρκες τοῦ νεκροῦ,
αἱ ἀνταύγειαι ὠχροῦν καὶ ἡ Νύξ ἔρχεται ν' ἀπλώσῃ τὰ
μελανὰ πτερά της ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἡ Σιγὴ
—θεραπευτικὴ πιστὴ—νὰ σφραγίσῃ τὰ χεῖλη.

Τὸ κενὸν τώρα γιγαντιοῦται. Κανὲν φύλλον δὲν κινῆται·
καμμία πτέρυξ δὲν θροεῖ· κανὲν ἔντομον δὲν ἔρπει· τὸ
ὅσῃ ἡρεμεῖ· μόνῃ ἡ Ψυχὴ, αὐτὴ μόνῃ, ἀγρυπνεῖ—καὶ
κλαίει... Γλαυῆς αἰωνία, ἔχουσα φῶς τὸ σκότος καὶ χα-
ρὰν τὸ πένθος· οἱ ὀφθαλμοὶ της μένουν ὀρθάνοικοι, ἀκί-
νητοι, καὶ εἰς τὸ μέγα μυστήριον τὸ ὁποῖον κυριαρχεῖ τὴν
νύκτα, αὐτὴ βλέπει ἀκόμη τὴν Δύσιν καὶ ἀτενίζει περὶ-
λυτος φωτιζομένη ἀπὸ τὴν λαμπάδα τῆς Ἀναμνήσεως
πρὸς τὸ κενὸν καὶ ροσταλγεῖ τὸν ξανθὸν Ἐφῆβον, ὅστις
φωτίζει ἤδη τὸ Ἐρεβος μὲ τὴν αὐτὴν στοργὴν μὲ τὴν
ὁποῖαν θὰ φωτίσῃ καὶ πάλιν τὴν Γῆν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν
ἐχωρίσθη διὰ νὰ τὴν περιπτυχθῇ ἀργότερα μὲ τὴν φλο-
γερωτέραν μαρίαν.

Ἡ Ψυχὴ λύεται εἰς δάκρυ· ἡ Ποίησις ὄνειροπολεῖ λυ-
κήθους δακρύων καὶ μόνον ἡ Κυλάρισσος ὀρθοῦται ἀλύ-
γιστος.

Καὶ ἐνῶ εἰς τὸ Μυστήριον τῆς σιγῆς θνήσκουν αἱ
Χεῖμαιραι, μίᾳ ἀκτὶς λησμονηθεῖσα, πλάνης, ἀναφαί-
νεται καὶ ζητεῖ νὰ λύσῃ τὴν σιγὴν τῆς θλίψεως μὲ ἓν
παρήγορον φίλημα—ἡ Τέχνη.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ